

Ե. - ԳՈՀԱՐԱՆԱԿԱՆ ՓԱԿՈՒՄ

Մարդկային մտաւորական լոյսի ամէն շող արարչական Մտքին մէկ ցոլքն է ու նշմարը. Ան է ուրեմն ամէն յաղթանակի սկիզբն ու պատճառը. Փա՛ռք Իրեն եւ զոհութիւն յաւերժական:

Ս. Ղազարի տօնին իրիկունն է. աստղերն են իջեր փարոս-կողեակին վրայ մտիկ ընելու փառարանական զօղանջները:

Փիլոններու մէջ ամփոփուած՝ Մխիթարեան վարդապետները կ'իջնեն տաճար: Հոն՝ ճրագներու եւ ջահերու լուսասփիւռ փայլին մէջ, խթումի գիշերուան պէս ամէն ինչ յաղթական է ու վեհ:

Գոհարանական երգեր, անուշարոյր խունկեր, Նարեկեան մրմունջներ եւ լամբրոնի արծիւին շունչով ջերմացած աղօթք-

ներ կը լեցնեն եկեղեցին, ու ամէնէն վերջ «Աստուածածին անհարսնացեալ» ստեղի շարականը յուզիչ եւ խորհրդաւոր, շնորհքի հովանիի մը պէս կը փակէ արարողութիւնը արցունքի ցօղերով:

Կը սպառնին մոմերն ու ջահերը, եւ կը մնայ միակ վառ պլպլացող կանթեղը Մեծն Մխիթարի շիրմին վրայ:

Գիշեր է... Վանքի սրահներուն մէջ կը լսուի միայն դռներու անկիւններէն դուրս փախչող գրչի սուր եւ մեղմ շշուկը եւ տպարանի մեքենաներուն ստորերկրեայ խուլ աղմուկը:

Մօտ է արշալոյսը «Բազմավեպ»ի երկրորդ դարաշրջանին:

Հ. ՆԵՐՍԷՍ ՏԵՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

ՄԵՐ ԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՆՁՔԸ

ՇՆՈՐՀԱՎԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ՍՍՏՅԱՆԻ

ՅՈՒՍԷՓ ՔԵՇԻՇԵԱՆ. - «Արշալոյսէն առաջ». 1945, Հալէպ. էջ 107. - Պատմութիւններու, խորհրդածութիւններու, նկարագրութիւններու ամփոփ գիրք մը, ուր հեղինակին մէջ կը յայտնուի յայտնի տաղանդ, գրական շնորհք: Յովսէփ Քէշիշեան լաւ արձակագիր մըն է, եւ օգտուած գրելու զըրաւիչ յատկութիւնով:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՆԱՃԱՐԵԱՆ. - «Կրակէ արդարութիւնը». 1946, Հալէպ, էջ 180. - Կը բովանդակէ պատմութիւններ կեանքի իրականութիւններէն առնուած, սակայն տառնայ գրական արտասովոր երանգաւորումի:

ՎԱՋԻՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿ. - «Հայ Սկսուածն առաջնորդը». Փարիզ, 1946, էջ 307. - Սկսուածն կան շարժումին, կազմակերպութեան, Հ. Մ. Բ. Մ. ի ծագման եւ ձեւաւորման կողմից պատմութիւնն է, շատ շահեկան եւ հետաքրքրական:

ԶԻԹՈՒՆԻ. - «Զոյգ սիրահարներ». Փարիզ. - Ժողովրդական թատրոնի դեղեցիկ նմոյշ մը, որ շատ յարմար է օֆերայի վերածուելու:

ԶԻԹՈՒՆԻ. - «Բիւր ահ... հազար ահ...». Փարիզ 1941, էջ 229. - Հայրենի աշխարհի յիշատակներէն ներշնչուած՝ պատմութիւններ ոճով արձակ

էջեր են: Այս հատորին մէջ հրատարակուած է նաեւ վերեւ յիշատակուած Զոյգ սիրահարները «Զուգեակ աստղեր» տիտղոսով:

ԶԻԹՈՒՆԻ. - «Սասունական». Փարիզ, 1942, էջ 1154. - Առաջին հատորն է այս Սասնայ Ծառն աղգային ընդարձակ ժողովրդական գիւցաղներ-գութեան վերամշակումին, անձնական խմբագրութիւն Զիթունիի, քաղուած քառասուն փոփոխակներէ: Սոյնը աշխատութիւն մը ի հարկէ, որ ժամանակ ու քրտինք արժած է հեղինակին, սակայն այդ ամբողջութեան մէջ գրական մտահոգութիւնը եւ գրական վերամշակումը կը պակսի, այնպէս ինչպէս կը գտնենք թումանեանի Սասունցի Դաւիթին մէջ:

ՅԱԿՈԲ ԳՈՒՅՈՒՄՅԱՆ. - «Ճեղքուած սիրտ». Ֆիլատելֆիա, 1947, էջ 23. - Քսանեսչորս երգերու հատորիկ մը, ուր Գույումեան կը յայտնուի իսկապէս բանաստեղծ՝ որ իր վերաւոր սիրտը կ'երգէ զգացումի ու թեղ թափով՝ իր անկումներուն, իր յոյսերուն աղետալ արտայայտութիւններով: Եթէ լեզուական մէկ քանի թերւածներ չունենար, եւ իմաստներու կրկնութիւններ, պիտի ըսէինք թէ Գույումեան տէր է հայերէն լեզուին եւ գրական արուեստին:

Մ. ԻՇԽԱՆ. - «Հայաստան». Հալէպ, 1946, էջ 60. - Երկարաշունչ բերթուած մը, որպէս զեղծ Հայաստանի: Բանաստեղծը կ'ողբէ հին փառքի օրերը, ապա աղէտները որ անցան հայրենի աշխարհէն, եւ կ'երգէ յարութիւնը վերածնած նոր Հայրենիքի: Կայ անշուշտ հողիականացում հայրենիքի գաղափարին, որ կը կազմէ բերթուածին լաւագոյն մասը՝ քան այն պատմական թուարկումները դէպքերուն: Հայրենասիրական բերթուածներու թերութիւնը հոս ալ կայ. զգացումի զափազանցութիւնը, եւ ընդարձակ ըլլալուն՝ նաեւ պակասը ներքին զաղափարային յստակ բաժանումին. հետեւաբար անխուսափելի՝ կրկնութիւնները պատկերներու եւ իմաստներու: Ուրիշ թերութիւն մը որ դարձեալ նիւթէն առաջ կու գայ՝ հոնտորական ձեւն է, բացատրութիւններու լայն եղանակով որ արձակուանակ կերպարանք կու տայ բերթուածին:

Ստացած ենք նաեւ հետեւեալ գրքերը, որոնց պարունակութեամբ եւ արժէքի մասին մեր համաձայն անդրադարձումը գտնելիք տեղով պակասութեամբ պատճառաւ: - Այդ գրքերէն ունեցիր այդ արդէն պիտի հրատարակուին առանձին գրախօսակամներ «Բազմավեպ»ի յաջորդ թիւերուն մէջ:

ԳԱՐԵԳԻՆ ԱՐԲ. ՅՈՒՍԷՓԵԱՆ. - «Նաղրակեանք կամ Պոռչեանք Հայոց պատմութեան մէջ». Մասն Բ. Երուսաղէմ, 1944:

- «Նաղրակեանք կամ Պոռչեանք Հայոց պատմութեան մէջ». Հատոր Գ. Նիւ Եորք, 1942/3:

- «Նիւթեր եւ ուսումնասիրութիւններ հայ արուեստի եւ մշակոյթի պատմութեան». պրակ Բ. Նիւ Եորք, 1943:

- «Նիւթեր եւ ուսումնասիրութիւններ հայ արուեստի եւ մշակոյթի պատմութեան». պրակ Գ. Նիւ Եորք, 1944:

ՄԿՐՏԻՉ ԱՆԴՐԱՆԻԿ. - «Ուղի». Աղեքսանդրիա, 1947:

Dr. Fritz Lause. - «Աշխարհիս մինչեւ վերջը» (Թրգմ. Հ. Ռ. Ք.) Գահերէ, 1947:

ԱՐԱՄ ԵՐԵՄԵԱՆ. - «Իսահակեանի հետ վեհատիկութիւն». Թեհրան, 1946:

ԱՐԱՄ ԵՐԵՄԵԱՆ. - «Երգահան Նիկոլ Գալանդերեան», Թեհրան, 1947:

ԱՐԱՄ ԵՐԵՄԵԱՆ. - «Աղագեմիկոս Աւետ. Իսահակեանի պօղոթայի հիմնական գծերը». Նոր-Ջուղա, 1946:

ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ՏԵՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ (Գիւտեան). - «Գիւտեան». Փարիզ, 1946:

Զ. ՊԼՊՈՒԼ. - «Մեր ժամուն սուրբերը (նորաձեւ)». 1946. Պուրէշ:

Զ. ՊԼՊՈՒԼ. - «Բաժակ մը երգ» (բերթուածներ). 1941. Պուրէշ:

ԵԻՓԻՄԷ ԱԻԵՏԻՍԵԱՆ. - «Այդ ու վերջալոյս». Փարիզ, 1942:

ՆՈՒԱՐԴ ՕՏԱՃԵԱՆ (Նագեմի Տէր Միքայէլեան). - «Ապրող շուշաններ». Եռնիքն Սիթի, 1947:

Կ. ՍԱՍՈՒՆԻ. - «Սասունցի Դաւիթ». Պէյրութ, 1947:

ՎԱՀԷ ՀԱՅԿ. - «Հայրենի ծխան». - Ա. Բ. Գ. հատոր. Ֆրէզնոյ, 1941-1946:

ARMAND J. - BLDRONIS. - Sémiramis et Ara le bel. - Paris 1947.

ՏՈՔԹ. ՍԵՂՐԱԿ Հ. ՔԵՔԼԻՔԵԱՆ. - «Ամէնուս թիւիկը». Իսթանպուլ, 1946:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԱՆԴՐԱՆԻԿ. - «Կարմիր տապալակի օրագրէն». Պոսթոն, 1947:

ՍԵԻՅՈՆՔԵԱՆ ԹՈՎՄԱՍ. - «Կիրառուն». Գահերէ, 1947:

CHARLES A. VERTANES. - Armenia reborn New York, 1947.

N. BEGLAR (Բ. Նաւասարդեան). - Your past will remember you..., Cairo, 1947.

MIHRAN H. AZHDERIAN. - Fruit under leaves, Fresno, 1946.

Ա. ՉՈՊԱՆԵԱՆ. - «Պատկերներ» (վերհրատարակութիւն). Փարիզ, 1940:

Ա. ՉՈՊԱՆԵԱՆ. - «Կեանք եւ երազ». Փարիզ 1945:

- «Հայրենիքու Բուրաստանը» (Բուրաստան տաղեր Եւայլ). Փարիզ, 1940:

Հ. Գ. Բ. - «Արդի հայ գրականութիւն». Գ. հատ. (Հայաստանի գրողներ). Փարիզ,

ԵՐ. ՍՐՄԱՔԷՇԵԱՆԼԵԱՆ (Երալեան). - «Պատմութիւններ ժողովրդական կեանքէ». Փարիզ 1942: 1947:

ԼԵՒՈՆ ԲԱՇԱԼԵԱՆ. - «Նորավեպեր եւ պատմութիւններ». Փարիզ:

ՀՐԱՆՏ ԲԱԼՈՒԵԱՆ. - «Զուարթնոց - Տարեգիրք գրականութեան եւ արուեստի». Բ. հատոր. Փարիզ:

ԼՈՒԹՅՈՒ ՄԻՆԱՍ. - «Արփիական». Պոսթոն, 1947:

ԷԼԷՆ ԲԻԻՉԱՆԴ. - «Պահակ» (պատմութիւններ). Փարիզ:

ԲԱՐՈՒՆԱԿ ԹՈՓԱԼԵԱՆ. - «Հայրենի գիւղս Օլու». Պոսթոն, 1943:

- «Լուսաւորչի կանքեղ». Ուոթթաուս. 1946:
- ԿՈՍՏԱՆ ԶԱՐԵԱՆ. - «Նաւը լերան վրայ». Պոսթոն, 1945:
- Ս. ՍԱՀԱԿԱՆ. - «Բարձրերը». Գահիրէ, 1946:
- ՇԱԽԱՐՇ ՆԱՐԴՈՒՆԻ. - «Բաներ, բաներ, ի՞նչ բաներ». Փարիզ, 1946:
- ԵՐՈՒԱՆԻ ՏԷՐ ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ. - «Արծաթադերձ». (Հրատ. Շաւարշ Նարդունիէ). Փարիզ:
- ՀՐ. Ն. ԹՈՐՈՍԵԱՆ. - «Կենցաղադիտութիւն եւ այլն». 1939:
- «Բազմակերպ տնտեսութիւն». Փարիզ:
- «Պայքար». Նոր տարւոյ բացառիկ. Պոսթոն, 1947:
- «Հայրենիք - Տարեգիրք, տօնացոյց» Պոսթոն, 1947:
- Ա. ՄԱԲՍԱԿԵՏԵԱՆ. - «Ֆարսի եւ արար լեզուները Վանեցւոց բարբառին մէջ». Թեհրան, 1943:
- ՏՈՔԹ. ՏՕՆԻԿ ԹԱԳԻՈՐԵԱՆ. - «Սննդական կանոն». Պոլիս, 1947:
- ԳԱՐԵԳԻՆ ԵՊ. ՏՐԱՊԵՉՈՆԻ. - «Աշխարհի լոյսն ի հայտ». Հտ. Ա. Փարիզ, 1938:
- Հտ. Բ. Պ. Այրէս, 1939:
- ԱՐՏԱԽԱՂԱՐԱՐՔԵՊ. ՍԻՐՄԷՆԱՆ. - «Պատմութիւն Հայկական հայոց». Հտ. Ա. Հայկա, 1940:
- Զ. Մ. ՈՐԲՈՒՆԻ. - «Վարձու սենեակ». Փարիզ, 1939:
- ՄԱՐԻ ԱՐՄԱՃԵԱՆ. - «Տէքրէշէնո». Փարիզ, 1939:
- Ա. ՍԵՄԱ (Գեղամ Արմանեան). - «Շաճիրամ». Փարիզ, 1938:
- «Զրահաւոր դարուն». Փարիզ, 1936:
- «Պարոն Կալուսի». Փարիզ, 1937:
- ՌԷՏԵԱՐԴ ՔԻՓԼԻՆԿ (Թրգ. Ա. Սեմա). - «Ողջ մը մեռեալներու մէջ». Փարիզ, 1937:
- NICOLAS ADONTZ. - Histoire d'Arménie, Paris, 1946.
- H. THOROSSIEN. - La Route des Indes et la guerre en Extrême-Orient, Paris, 1942.
- La Charte du travail, analyse du texte critique et Appréciations, Paris, 1942.
- Խ. Ս. ԳՈՐԻՆԱՆ. - «Անդրադոյն իրականութիւնը». Գահիրէ, 1947:
- ԱՐՏԱԽԱՂԱՐԱՐՔԵՊ. - «Ներքեր եղիպատոսի հայոց պատմութեան համար». Գահիրէ, 1943:
- «Հայ ազգային դատը». - Փարիզ 1945:
- «Հեքիաթներ եւ պատմութիւններ» (Հայացոյց). Մարտիկ Մարտիկեան, Երուսաղէմ, 1947:
- Վ. ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆ. - «Ներդրումներ» (Վասիլի եւ Դարդանէլ). Գահիրէ, 1947:
- Հրատարակութիւն Յ. Թիւրպեան. - «Դրուագներ հայկ. եղեռնէն». Փարիզ, 1947:
- ԿԱՐՕ ՄԻՐԹԱՐ. - «Տանջումները». Մարտի, 1946:
- ՆՇԱՆ ՊԵՇԻԿԱՇԼԵԱՆ. - «Յակոբ Օշական». Փարիզ, 1947:
- ՎԱՀՐԱՄ ԱՐՄՈՒՆԻ. - «Գլխաւոր մատենադրներ հայկ. գրութեան» (Գլխաւոր). Աղեքսանդրիա, 1944:
- «Ընտիր էջեր հայ գրականութեան» հնագոյն ժամանակներից մինչեւ մեր օրերը. Պետհրատ. Երևան, 1946:
- «Վասպուրական եւ իր տարագիր գաւակները» (Հրատ. Համա-Վասպուրականի հայրենակցական Միութեան), Պոսթոն, 1942:
- «Յիշատակարան» նուիրուած 1896ի եւ 1915ի Վասպուրականի հերոսամարտներուն, 1945:
- ՍԱՅԵԱԹ-ՆՈՎԱ. - «Մատենա իմաստութեան, զեղեցկութեան եւ անմատոյց սիրոյ». Աղեքսանդրիա, 1944:
- Paulus Schotte. - «Կեանք եւ բախտ» (Թրգ. Հ. Ռ. Բ.). Գահիրէ, 1947:
- A. Heinz. - «Շամբերու վտանգները». Գահիրէ, 1945:
- Յ. ՕՇԱԿԱՆ. - «Հայ գրականութիւն». Երուսաղէմ, 1942:
- ԼԵՒՈՆ ՇԱՆԹ. - «Երկերը». Ա. եւ Բ. հատոր. Պէյրութ, 1946:
- ՄԵՐՈՒԺԱՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ. - «Մարդկային». Փարիզ:
- Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ. - «Ծաղկամատեն». Փարիզ:
- «Նարդեան չիթեր կանանց բաժանով». Փարիզ, 1945:
- ԴԱԽԻԹ ՇԱՀԼԱՄԵԱՆ. - «Հանգրուան». Գահիրէ, 1947:
- ՊԵՐՃ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ. - «Հոգւոյս համբուն վերայ». Պոլիս Այրէս, 1946:
- Մ. ՄԱՆՈՒՇԵԱՆ. - «Բանաստեղծութիւններ». Փարիզ, 1946:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՐԴ. - «Զուլալ երգեր». Թատրիկ. 1946:

ԴԵՐԵՆԻԿ ԴԵՄԻՐՃԵԱՆ. - «Երկեր». Ա. հատ. Հայ Պետհրատ. Երևան, 1946:

ՅԱԿՈԲ ՊԱՐՈՆԵԱՆ. - «Խնդարով» (Հրատ. Թերթերէն). Պոսթոն, 1947:

ՍԱՐԳԻՍ ԱՇՃԵԱՆ. - «Համաշխարհային դրամատիկներ» (Թրգ. էջեր). Պէյրութ, 1946:

«Օտեանի նամակները». Ա. Շրջան. Իսթանպուլ, 1946:

ՍԻԼՎԱ ԿԱՊՈՒՏԻԿԵԱՆ. - «Օրերի հետ». Հայ Պետհրատ:

Դ. Մ. ԱԼԷՄՇԱՀ. - «Ինք երգեր դաշնակի ընկերակցութեամբ». Տետր. Ա. Փարիզ, 1947:
- «Հինգ երգեր». Տետր. Բ. Փարիզ, 1947:

ՀԱՄԲԱՐՉՈՒՄ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ. - «Աշուղական խաղեր». մեներգեր դաշնակցի նուագաւորութեամբ, Պէյրութ, 1947:

ԻՍԱՀԱԿԱՆ ԱԻՏԻՖ. - «Արուստա Մահարի». Թրգ. արարերէնի Բարսեղ Զաքոյեանէ եւ Խայր էլ Տիմ էլ Խեֆիէ. Հայկա, 1940:

Խմբագրութիւնս իր ջերմագին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ ԱԻՏԵՏԱԳԻՐ, ՀԱՅ ԿԵԴՐՈՆ, ՀԱՅՐԵՆԻՖ (Ամսագիր), ՀԱՆԴԵՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ, ՆՈՐ ԳԻՐ, ՊԱՊ-ՈՒՆՏԻ, ՍԻՈՆ, ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԱՐ-ԶԱԳԱՆԳ, ԼԱՐԻՎԻՍԹԱ ԱՐՄԷՆԻԱ քերթերու խմբագրութեանց, որոնք հաճախ եւս զրկել մեր հաւաքածոյին պակաս քիւերը, զորս պատերազմի հետեւանով չէին կրցած ստանալ:

Դարձեալ կոչ կ'ընենք հոս միւս բոլոր հայ օրաքերթերու, ամսաքերթերու, տարեգիրքերու խմբագրութեանց՝ որ հաճին իրենց եւս մեզի առաքելու խնդրուած պակաս քիւերը:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ԲԱԶՄԱՎԵՊ»

«Բազմավեպ»ի խմբագրութիւնը իր ջերմ շնորհակալութիւնը կը յայտնէ նաեւ Պր. Արթուր Յ. Նանեանի (Բոքսպրի, Մաս) որ 50 Տոլար նուիրած է «Բազմավեպ»ի հիմնադրամին:

ԽՄԲԱԳՐ. «ԲԱԶՄԱՎԵՊ»

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ

«ՃԵՂՔՈՒԱԾ ՍԻՐՏ»

բանաստեղծութիւններ

ՅԱԿՈԲ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆԻ

Յառաջաբանով ծանօթ գրադիտութիւնի ջանքով
ԳԱԼԵՄՔԵԱՐԵԱՆԻ: Փայլուն թուղթ, ընտիր
տպագրութիւն. գին՝ 75 սէնթ

Դիմել Հեղինակին

HAGOP KOOYOOMJIAN

3622 Spring Garden St.
PHILADELPHIA 4. Pa. (U. S. A.)

POESIE

in lingua armena di
VAHAN HOVHANNESIAN

Tradotte dall'Autore e rese in versi
sciolti Italiani da
FILIPPO BASLINI

Pag. 268 Prezzo netto L. 300.—